

IZVJEŠTAJ O SPROVEDENOJ ANALIZI PROCJENE UTICAJA PROPISA

PREDLAGAČ PROPISA

Ministarstvo rada i socijalnog staranja

NAZIV PROPISA

Predlog odluke o utvrđivanju broja radnih dozvola za strance za 2014. godinu

1. Definisane probleme

- Koje probleme treba da riješi predloženi akt?
- Koji su uzroci problema?
- Koje su posljedice problema?
- Koji su subjekti oštećeni, na koji način i u kojoj mjeri?
- Kako bi problem evoluirao bez promjene propisa ("status quo" opcija)?

- Predloženi propis treba da omogući uspostavljanje ravnoteže između potrebe zapošljavanja domaće radne snage, posebno na sezonskim poslovima i naglašenih potreba poslodavaca u određenim djelatnostima, kada te potrebe ne može u potpunosti domaća ponuda. Propis treba da riješi i nedostatak radne snage za realizaciju razvojnih projekata Vlade Crne Gore.
- Uzroci problema mogu biti: neodgovarajuća kvalifikaciona struktura nezaposlenih; nemotivisanost za prihvatanje zaposlenja i nedostatak mobilnosti domaće radne snage i u konačnom nedostatak radne snage za realizaciju razvojnih projekata Vlade Crne Gore.
- Povećanje broja stranaca u ukupnom zapošljavanju, posebno izraženo tokom turističke sezone i sa druge strane mogućnost povećanja zapošljavanja strane radne snage prolikom realizacije razvojnih projekata Vlade Crne Gore.
- Uslijed neodgovarajuće kvalifikacione strukture, nemotivisanosti i nedostatka mobilnosti domaće radne snage a iskazanih potreba poslodavaca posebno tokom sezone, najviše bi bili oštećeni privredni subjekti. Sa druge strane najavljeni razvojni projekti Vlade Crne Gore mogli bi se uslijed nedostatka radne snage, realizovati sa zakašnjenjem.
- Bez primjene propisa, poslodavci bi, kao i u periodu primjene Uredbe o random angažovanju nerezidentnih fizičkih lica, zapošljavali u većem obimu stranu radnu snagu, što bi direktno uticalo na povećanje nezaposlenosti u Crnoj Gori.

2. Ciljevi

- Koji ciljevi se postizu predlozenim propisom?
- Navesti uskladenost ovih ciljeva sa postojećim strategijama ili programima Vlade, ako je primjenljivo.

- Predloženim propisom uspostavlja se ravnoteža između ponude i tražnje na tržištu rada i stvaraju pretpostavke za povećano učešće u zapošljavanju domaće radne snage u narednoj 2014, i obezbjeđuje zadovoljavanje potreba poslodavaca zapošljavanje strane radne snage, ukoliko se istoj ne može odgovoriti ponudom sa domaćeg tržišta, kao i nesmetana realizacija razvojnih projekata Vlade Crne Gore.
- Propis je usklađen sa Zakonom o zapošljavanju i radu stranaca i Uredbom o kriterijumima i

postupku za utvrđivanje broja radnih dozvola za strance.

3. Opcije

Koje su moguće opcije za ispunjavanje ciljeva i rješavanje problema? (uvijek treba razmatrati "status quo" opciju i preporučljivo je uključiti i neregulativnu opciju, osim ako postoji obaveza donošenja predloženog propisa)

• **Obrazložiti preferiranu opciju?**

- Obaveza donošenja propisa definisana je Zakonom o zapošljavanju i radu stranaca. Kvotu utvrđuje Vlada, na predlog Ministarstva rada i socijalnog staranja, uz prethodno pribavljenja mišljenja organa državne uprave nadležnih za pojedine djelatnosti za koje se utvrđuje kvota i mišljenje Socijalnog savjeta Crne Gore. Kvota se utvrđuje najkasnije do 31. oktobra tekuće godine za narednu godinu.

4. Analiza uticaja

Na koga će i kako će najvjerovatnije uticati rješenja u propisu = nabrojati pozitivne i negativne uticaje (direktno i indirektno)

• Koje troškove će primjena propisa izazvati građanima i privredi (narocito malim i srednjim preduzecima)

• Da li pozitivne posljedice donošenja propisa opravdavaju troškove koje će on stvoriti

• Da li se propisom podržava stvaranje novih privrednih subjekata na tržištu i tržišna konkurencija

• Uključiti procjenu administrativnih opterećenja i biznis barijera

- Donošenje predloženog propisa imaće pozitivan uticaj na tržište rada i domaću radnu snagu, kao i na privredne subjekte;
- Neće izazivati dodatne troškove;
- Propisom se podržava legalno zapošljavanje stranaca;
- Propisom se podržava i stvaranje novih privrednih subjekata kroz uvođenje člana 2 Odluke.
- Ne postoje administrativna opterećenja i biznis barijera.

5. Procjena fiskalnog uticaja

Da li je potrebno obezbjeđenje finansijskih sredstava iz budžeta Crne Gore za implementaciju propisa i u kom iznosu?

• Da li je obezbjeđenje finansijskih sredstava jednokratno ili tokom određenog vremenskog perioda? Obrazložiti

• Da li implementacijom propisa proizilaze međunarodne finansijske obaveze? Obrazložiti

• Da li su neophodna finansijska sredstva obezbjeđena u budžetu za tekuću fiskalnu godinu, odnosno da li su planirana u budžetu za narednu fiskalnu godinu?

• Da li je usvajanjem propisa predviđeno donošenje podzakonskih akata iz kojih će proisteci finansijske obaveze?

• Da li će se implementacijom propisa ostvariti prihod za budžet Crne Gore?

• Obrazložiti metodologiju koja je korišćena prilikom obracuna finansijskih izdataka/prihoda

• Da li su postojali problemi u preciznom obracunu finansijskih izdataka/prihoda? Obrazložiti

• Da li su postojale sugestije Ministarstva finansija na nacrt/predlog propisa?

• Da li su dobijene primjedbe uključene u tekst propisa? Obrazložiti

-Za implementaciju Odluke o utvrđivanju broja radnih dozvola za strance za 2014. godinu nije potrebno obezbjeđivanje sredstava iz Budžeta i ne proizilaze međunarodne finansijske obaveze.

-Za tekuću fiskalnu godinu nije bilo potrebno obezbjeđivati sredstva i nije potrebno planirati za narednu

fiskalnu godinu.

- Usvajanjem Odluke nije predviđeno donošenje akata iz kojih će pristeći finansijske obaveze.
- Implementacijom Odluke ostvariće se prihod za budžet Crne Gore u iznosu od 7.466 mil.eura

Kod procjena finansijskog uticaja primjene Odluke pošlo se od sledećih pretpostavki:

- da će se **prosječna neto zarada stranaca**, koji se zaposle u Crnoj Gori u 2014. godini, imajući u vidu zanimanja – poslove niže kvalifikacione strukture na koje se angažuju, kretati oko **300,00€**;
- da će se **fiskaliteti** na ovu neto zaradu u 2014. godini kretati oko **194,50 €** i
- da će **prosječno ostvarenje kvota biti oko 80%**;

Polazeći od toga, a imajući u vidu datu strukturu radnih dozvola, procijenjen je sledeći fiskalni uticaj:

1. Po osnovu zapošljavanja stranaca

1.1 po osnovu dozvola za zapošljavanje stranaca, koji bi se radno angažovali prosječno šest mjeseci, fiskaliteti bi iznosili 4.294.560 €.

1.2. po osnovu sezonskog zapošljavanja stranaca, od kojih bi se 60% radno angažovalo jedan mjesec, a 40% dva mjeseca, fiskaliteti bi iznosili 2.200.184 €;

2. Po osnovu dozvola za prekogranične usluge stranaca u vremenskom trajanju od prosječno tri mjeseca 373.440 €;

3. Po osnovu izdvojenih radnih dozvola za 1.000 stranaca (prosječno tri mjeseca) 466.800 €;

4. Po osnovu taksi na izdate radne dozvole 132.000 €.

Prema tome ukupni fiskalni prihodi po navedenim osnovima u 2014. godini bi iznosili 7.466.984 €.

Napomena:

Kod procjene fiskalnog obrasca nijesu računati fiskalni prihodi po osnovu radnih dozvola opredijeljenih za razvojne projekte Vlade Crne Gore .

-Precizan obračun finansijskih prihoda nije moguće utvrditi iz razloga što je teško predvijeti koliko će se stranaca zaposliti u Crnoj Gori u toku sljedeće godine. Obzirom na dosadašnje iskustvo i stepen realizacije utvrđenog broja radnih dozvola i uplaćenih poreza i doprinosa po osnovu zapošljavanja stranaca, pošlo se od konstatacije da će se od utvrđenog broja radnih dozvola realizovati 80% (iz razloga „osipanja“ po raznim osnovama tj. stranci nijesu mogli dobiti boravišnu dozvolu, napustili posao zbog nezadovoljstva uslovima i dr.). Takođe obračun fiskaliteta je računat na prosječnu zaradu stranca u visini od 300,00 eura.

-Nijesu postojale sugestije na Predlog odluke o utvrđivanju broja radnih dozvola za strance za 2014. godinu od strane Ministarstva finansija.

6. Konsultacije zainteresovanih strana:

Naznačiti da li je korišćena eksterna ekspertska podrška i ako da, kako

Naznačiti koje su grupe zainteresovanih strana konsultovane u kojoj fazi IRIA procesa i kako (javne ili ciljne konsultacije).
Naznačiti glavne rezultate konsultacija i koji su predlozi i sugestije zainteresovanih strana prihvaćeni odnosno nisu prihvaćeni. Obrazložiti.

- Prilikom donošenja propisa nije korišćena eksterna ekspertska podrška;
- Na izradi propisa radila je radna grupa koju su sačinjavali predstavnici Ministarstva rada i socijalnog staranja, Ministarstvo unutrašnjih poslova, Ministarstvo poljoprivrede o ruralnog razvoja, Ministarstvo ekonomije, Ministarstvo održivog razvoja i turizma, Ministarstvo saobraćaja i pomorstva, Zavoda za zapošljavanje Crne Gore, predstavnici reprezentativnih organizacija sindikata i udruženja poslodavaca,
- Prilikom izrade propisa postignuta je saglasnost svih članova radne grupe, sa uzdržanim stavom Unije poslodavaca.

7. Monitoring i evaluacija

Koje su potencijalne prepreke za implementaciju propisa?
Kako će mjeriti biti održane tokom primjene propisa da bi se ispunili ciljevi?
Koji su glavni indikatori prema kojima će se mjeriti ispunjenje ciljeva?
Koji će biti zadužen za sprovođenje monitoringa i evaluacije primjene propisa?

- Ne postoje prepreke za implementaciju propisa;
- Ispunjenje ciljeva će se mjeriti prema broju zaposlenih stranaca i broju zaposlene domaće radne snage;
- Za sprovođenje monitoringa i evaluaciju biće zaduženi Ministarstvo rada i socijalnog staranja i Zavod za zapošljavanje Crne Gore.

Datum i mjesto

Podgorica, 1. 10. 2013.god.

